

Hjälpmiddelsentrum utbildar

Omvårdnadshjälpmedel

Innehållsförteckning

Kontaktuppgifter/information	1
Omvårdnadshjälpmedel	2
Hjälpmedelshandboken	2
Duschstolar med eller utan hjul	3
Att tänka på vid förskrivning av hygienstolar på hjul.....	4
Hygienstolar på hjul.....	5
Swift Mobil 2.....	5
Swift Mobil Tilt 2.....	5
Ocean 2	6
Ocean VIP.....	6
Clean	7
Hygienstolar på hjul för tyngre användare	8
Hygienstol M2 bred	8
Combistol bred	9
Tillbehör till privata sängar.....	10
Hjälpmedelshandboken	10
Fristående lyftbågar.....	10
Ställbara ryggstöd, elektriska	10
Stödhandtag för sängar utan sänggram/sarg	11
Uppresningsstöd EVA	11
Fristående lyftbågar	12
Lyftbåge Human Care	12
Lyftbåge MerryRise.....	12
Ställbara ryggstöd, elektriska.....	13
Elryggstöd Comfortabel Side	13
Elryggstöd Comfortabel Compact.....	13
Vårdsängar	14
Hjälpmedelshandboken	14
Sängar och lösa sängbottnar, elektrisk reglering	14

Scanbed 755.....	16
Lågsäng Etude	18
Sängar för tyngre användare	19
Qvintett large 105 cm	19
Basmadrasser för tyngre användare	20
Optimal 5zon	20
Optimal 5zon plus.....	20
Optimal Maxx	21
Fallskyddsmattor	22
Hjälpmedelshandboken	22
Fallskyddsmatta	23

Kontaktuppgifter/information

Kursansvarig hjälpmedelskonsulent

Eva Scharin

Telefon: 021-17 58 57

E-post: eva.scharin@regionvastmanland.se

Sofie Söderbäck

Telefon: 021-17 68 34

E-post: sofie.soderback@regionvastmanland.se

Omvårdnadsärenden kan skickas till vår gemensamma e-post:

hmc.omvardnad@regionvastmanland.se

Vid brådskande ärenden, ring ovanstående hjälpmedelskonsulenter eller Kundtjänst via telefon 021-17 30 48.

Senaste versionen av förskrivarmaterialet hittar du på Vårdgivarwebben:

<https://regionvastmanland.se/vardgivare/behandlingsstod/hjalpmedel/omvardnad/>

Omvårdnadshjälpmedel

Hjälpmedelshandboken

Utdrag från vårdgivarwebben:

<https://regionvastmanland.se/vardgivare/behandlingsstod/hjalpmedel/hjalpmedelshandboken/>

Omvårdnadshjälpmedel är hjälpmedel som behövs för en patients omvårdnad, till exempel personlyft, dusch- och toalettstol på hjul och antidecubitusmadrass. Det är ibland samma typ av hjälpmedel som är arbetstekniska hjälpmedel. Omvårdnadshjälpmedel är ansvar 4-hjälpmedel som kommunerna har kostnadsansvaret för i särskilt boende och regionen i ordinärt boende.

Artikelansvar

- **Ansvar 1** – regionen har betalningsansvar i samtliga boendeformer. Hjälpmedlen är hyreshjälpmedel eller försäljningshjälpmedel. Habiliteringscentrum har kostnadsansvar för hjälpmedel som förskrivs till patienter som beviljats insatser från Habiliteringscentrum. Exempel är hjälpmedel som är komplexa och kostsamma till exempel eldrivna rullstolar, kommunikationssystem samt tillbehör till dessa.
- **Ansvar 2** – regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilda boendeformer. Hjälpmedlen är hyreshjälpmedel eller försäljningshjälpmedel. Habiliteringscentrum har kostnadsansvar för hjälpmedel som förskrivs till patienter som beviljats insatser från Habiliteringscentrum. Exempel på hjälpmedel är manuella rullstolar och rollatorer.
- **Ansvar 3** – Rekvisitionshjälpmedel. Enklare hjälpmedel som inte förskrivs via Hjälpmedelscentrum. Beställs till enheten, oftast i större antal. Hjälpmedlen är försäljningshjälpmedel. Regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilda boendeformer. Habiliteringscentrum har kostnadsansvar för hjälpmedel som förskrivs till patienter som beviljats insatser från Habiliteringscentrum. Hjälpmedel som används i hemsjukvård betalas av Region Västmanland. Exempel på hjälpmedel är badbräda och sängklossar.
- **Ansvar 4** – regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilda boendeformer. Hjälpmedlen är hyreshjälpmedel eller försäljningshjälpmedel. Kommunen har betalningsansvar för patienter som bor i särskilda boendeformer men beviljats insatser från Habiliteringscentrum. Exempel på hjälpmedlen är omvårdnadshjälpmedel som personlyftar, dusch- och toalettstolar på hjul och reglerbara sängar.

Duschstolar med eller utan hjul

ISO-kod 09 33 07

Kriterier för förskrivning

Dusch- och toalettstolar på hjul kan förskrivas till patient som inte kan förflytta sig på annat sätt till och från toaletterum eller duschplats.

Förskrivare

Arbetsterapeut och fysioterapeut/sjukgymnast.

Kostnadsansvar

Ansvar 4 - regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilt boende.

Viktig information

Reseduschstol finns för korttidsuthyrning vid resor. För mer information kontakta kundtjänst.

Att tänka på vid förskrivning av hygienstolar på hjul

Patienten:

- Längd, vikt, kroppsbyggnad?
- Funktionshinder, diagnos?
- Sitta länge? Smärta? Sår?
- Körd av vårdare eller köra själv m drivhjul?
- Förflyttningssätt till stolen? Låg förflyttning el personlyft?
- En eller flera användare?

Hur/var ska stolen användas?

- Över toalett och i dusch? Höjd på toaletten (utan sittring)?
- Enbart i duschen? Hel sits utan hål?
- Trångt? Dörröppning, runt toalett, i duschen?
- Köra långt m stolen? Över trösklar?

Säkerhetstips

Parkera alltid hygienstolen med länkhjulen framåtriktade, det minskar tipprisken framåt!

Barriär/tvärslå är ett tillbehör som enbart används för att den som sitter i ska ha någonting att hålla i och känna sig lite säkrare. Får ej ersätta tillsyn av personal och förhindrar inte fall/urglidning!

Tippstolar skall köras i upprätt läge och tippas först när hjulen är bromsade. Om man av till exempel medicinska skäl är tvungen att köra stolen tippad, bör man vara extra försiktig. Vid körning över trösklar rekommenderas att man backar.

Extra försiktighet bör även iakttas vid körning av tunga, tonusökade eller amputerade personer.

Hygienstolar på hjul

Swift Mobil 2

Lagervara

Sesam-nr: 41507

Sitshöjd: Ställbar 45-60 cm

Totalbredd: 58 cm

Brukarvikt: Max 160 kg

Leverantör: Etac
www.etac.se

Swift Mobil Tilt 2

Lagervara

Sesam-nr: 41508

Sitshöjd: Ställbar 50-60 cm

Totalbredd: 58 cm

Brukarvikt: Max 160 kg

Leverantör: Etac
www.etac.se

Beskrivning:

Armstöd ställbara i bredd och höjd. Ställbar ryggklädsel. Sits med öppning bakåt. Swift Mobil Tilt 2 är tiltbar och nackstöd ingår.

Tillbehör som passar bägge hygienstolar:

- S-41509 Ben/vadstöd
- S-32098 Bäckén/ uppsamlingskärl utan lock
- S-41600 Bäckén/ uppsamlingskärl med lock
- S-41653 Höft/brösthälte mjukt
- S-41510 Mjuksits höjd 2 cm
- S-41511 Mjuksits höjd 4 cm
- S-01805 Tvärslå/barriär 60,5

Ocean 2

Utgångna hos leverantör, förskrivs enbart vid tillgång på lagret.

Sesam-nr: 34039

Sitshöjd: Ställbar 47,5-60 cm

Totalbredd: 56 cm

Brukarvikt: Max 150 kg

Leverantör: Invacare
www.invacare.se

Tillbehör till Ocean 2:

S-13966 Mjuksits standard
S-14297 Drivhjul 24 "

Tillbehör som passar bägge hygienstolar:

S-15140 Barriär/tvärslå
S-16433 Breddningsatts armstöd
S-18564 Brösthälte
S-18078 Höftbälte
S-16370 Mjuksits ovalt hål
S-34593 Mjuksits extra mjuk
S-15223 Ryggkudde m sidostöd
S-11082 Uppsamlingskärl med lock

Ocean VIP

Sesam-nr: 16431

Sitshöjd: Ställbar 51-61 cm

Totalbredd: 59,5 cm

Brukarvikt: Max 150 kg

Leverantör: Invacare
www.invacare.se

Tillbehör till Ocean VIP:

S-17919 Mjuksits standard

Clean

Beställningsvara

Sesam-nr: 41572 (55cm)
41839 (49cm)
41838 (44cm)

Sitshöjd: Finns i tre olika höjder, 55, 49 och 44 cm.

Totalbredd: 50 cm

Brukarvikt: Max 130 kg

Leverantör: Etac
www.etac.se

Tillbehör:

S-17227 Barriär/tvärslå
S-32098 Bäckén/ uppsamlingskärl utan lock
S-41600 Bäckén/ uppsamlingskärl med lock
S-17313 Mjukrygg
S-17380 Mjuksits

Hygienstolar på hjul för tyngre användare

Hygienstol M2 bred

Beställningsvara

Sesam-nr: 41901

Sitshöjd: Ställbar 46-54 cm

Totalbredd: 68 cm

Sittbredd: 56 cm

Bredd mellan armstöd: 56 cm

Brukarvikt: Max 200 kg

Leverantör: HMN
www.hmn.dk/se

Tillbehör:

S-37514 Uppsamlingskär/bäcken

Combistol bred

Utgången modell, förskrivs enbart vid tillgång på lagret.

Sesam-nr: 33073

Sitshöjd: Ställbar 50,5-63 cm

Totalbredd: 64 cm

Sittbredd: 51 cm

Bredd mellan armstöd: 53 cm

Brukarvikt: Max 200 kg

Leverantör: Direct Health Group
www.directhealthcaregroup.com

Tillbehör:

S-34661 Uppsamlingskärl hink

S-37698 Uppsamlingskärl nyckelhålsform

Tillbehör till privata sängar

Hjälpmedelshandboken

Fristående lyftbågar

ISO-kod 12 31 09

Förskrivare

Arbetsterapeut och fysioterapeut/sjukgymnast och distriktssköterska

Kostnadsansvar

Ansvar 4 - regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilt boende.

Ställbara ryggstöd, elektriska

ISO-kod 18 12 24

Kriterier för förskrivning

- Göra det möjligt för patient att självständigt ta sig i och ur säng, eller för att underlätta för vårdare.
- Underlätta andningen för svårt hjärt- och lungsjuka.

Förskrivare

Arbetsterapeut och fysioterapeut/sjukgymnast

Kostnadsansvar

Ansvar 4 - regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilt boende.

Stödhandtag för sängar utan sänggram/sarg

Uppresningsstöd EVA

Lagervara

Sesam-nr: 36515 (85cm)
36516 (100cm)

Höjd: Finns i två olika höjder, 85 cm och 100 cm

Brukarvikt: Max 150 kg

Leverantör: Swereco
www.swereco.com

Beskrivning:

Passar sängar där avstånd från golv till undersida säng är minst 6 cm. Kanten under sängbotten ska vara 2,5-6 cm bred.

Fristående lyftbågar

Lyftbåge Human Care

Utgången modell, förskrivs enbart vid tillgång på lagret.

Sesam-nr: 06564

Max belastning: beror på handtagshylsans placering på röret och om sänglåsningstaget används.

Med sänglåsning: Inifrån och ut: 70 kg, i mitten 65 kg, längst ut 60 kg.

Utan sänglåsning: Inifrån och ut: 50, 45, 40 kg.

Leverantör: Human Care
www.humancaregroup.se

Lyftbåge MerryRise

Beställningsvara

Sesam-nr: 43243

Brukarvikt: Max 120 kg

Leverantör: Swereco
www.swereco.com

Ställbara ryggstöd, elektriska

Elryggstöd Comfortabel Side

Lagervara

Sesam-nr: 35491 (80 cm) **Utgått leverantör**
16280 (90 cm)
16281 (105 cm)

Bredd: 80, 90 och 105 cm

Leverantör: ComfortSystem
www.comfortsystem.se

Beskrivning: Motorn monteras på höger eller vänster sida, ange önskad sida vid förskrivning. Byter du själv sida på motorn så var noga med att avsluta med att vrida motorn nedåt.

Elryggstöd Comfortabel Compact

90 cm Lagervara

105 cm Beställningsvara

Sesam-nr: 44128 (80 cm)
43236 (90 cm)
43237 (105 cm)

Bredd: 80, 90 och 105 cm

Leverantör: ComfortSystem
www.comfortsystem.se

Beskrivning: Motorn är placerad i mitten, under ryggsduken.

Tillbehör:

S-33206 Stödhandtag
S-43408 Fästplåt
S-16315 Sittlås

OBS! Vid montering av stödhandtag på Elryggstöd Comfortabel Compact behövs en fästplåt (liten metallplatta).

Vårdsängar

Hjälpmedelshandboken

Sängar och lösa sängbottnar, elektrisk reglering

ISO-kod 18 12 10

Kriterier för förskrivning

- Göra det möjligt för patient att självständigt ta sig i och ur sängen.
- Göra det möjligt för patient med svåra funktionsnedsättningar, som vistas stor del av dagen i sängen, att självständigt kunna göra lägesändringar.
- Underlätta andningen för svårt hjärt- och lungsjuka.
- Underlätta för vårdaren när patienten vårdas helt eller delvis i sängen.
- Underlätta för föräldrar med funktionsnedsättning att kunna sköta sitt barn (barnsäng).

En undermålig säng, eller avsaknad av egen säng, är inte skäl för förskrivning, om patienten i övrigt inte uppfyller något av kriterierna.

Förskrivare

Arbetsterapeut och fysioterapeut/sjukgymnast.

Kostnadsansvar

Ansvar 4 - regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilt boende.

Patientens ansvar

Innan vårdsäng levereras ska befintlig säng, och annat som kan vara i vägen, flyttas undan. Standardmadrass till förskriven säng är ett egenansvar för patienten. Rekommenderat madrassmått är 90x200x12 cm. Standardmadrass till säng kan köpas i öppna handeln eller på Hjälpmedelscentrum.

Undantag

Standardmadrass med hygienöverdrag kan förskrivas till patienter som vårdas i livets slutskede.

Madrass till vårdsäng för barn ingår och förskrivs i samband med säng. Storlek på madrass beror på om grindsskydd ska användas eller inte.

Standardmadrass 105 eller 120 cm bred kan förskrivas i samband med förskrivning av bredare vårdsäng.

Viktig information

Innan säng förskrivs ska möjlighet att anpassa egen befintlig säng med till exempel manuellt eller elektriskt ryggstöd, förhöjningsklossar, dävert eller andra upprensningshjälpmedel undersökas.

Standardsängarna som kan förskrivas är 90 cm breda. Bredare säng kan förskrivas då patienten inte får plats i standardsäng eller på grund av vändningssvårigheter och/eller tung patient.

Standardmadrass för privat köp kan efter överenskommelse med patient beställas och levereras i samband med förskrivning av vårdsäng. Vid registrering av order används S-nr 36279. Faktura skickas hem till patienten. Vid vård i livets slutskede kan standardmadrass med hygienöverdrag förskrivas.

Vid förskrivning av vårdsäng är det viktigt att ange rätt leveransadress och telefonnummer till kontaktperson som kan kontaktas för bokning av leverans.

Scanbed 755

ScanBed 755 90 cm bred (SB755)

Lagervara

Sesam-nr: 32618
43746 (årsmodell 2023)

Brukarvikt: Max 200 kg

Leverantör: Invacare
www.invacare.se

ScanBed 755 105 cm bred (SB755)

Lagervara

Sesam-nr: 33621
43747 (årsmodell 2023)

Brukarvikt: Max 200 kg

Leverantör: Invacare
www.invacare.se

Beskrivning:

Årsmodell 2023 har ett nytt utseende på handkontrollen/manöverdosan, i övrigt är sängarnas funktion och utseende helt oförändrat.

Sängarna har en 4-delad liggyta, integrerade gavlar/grindar och centralbroms som standard. Grindhöjden är 40 cm från liggytan, rekommenderad madrasshöjd max 18 cm.

Liggytan har inbyggd förlängning. Om extra lång säng önskas, förskrivs extra långa grindar via Uppladdningstjänsten eller pappersförskrivning. Ange om sängen ska förlängas 10 eller 20 cm. Vid 10 cm förlängning, ange om sängen ska förlängas i huvud- eller fotänden.

Tillbehör till bägge sängmodeller:

S-34563 Förlängningsbar grind Line (+10 eller 20 cm)

S-33986 Förlängningsdel madrass 15 cm **Utgått leverantör** (Väljs i första hand, kan användas för att förlänga madrassen vid förlängning av säng med 10 eller 20 cm)

S-44534 Förlängningsdel madrass 10 cm

S-44473 Förlängningsdel madrass 20 cm

S-34843 Grindskydd galon

S-34786 Grindskydd galon extra långt till grind Line förlängningsbar

S-36439 Grindskydd galon extra polstring

S-34859 Grindskydd nät

S-13847 Lyftbåge fast

S-15846 Lyftbåge svängbar

S-16157 Stödhandtag 25x30 cm

S-16158 Stödhandtag 40x30 cm

S-16412 Stödhandtag 40x50 cm

Tillbehör registreras som komponenter på vårdsängen.

Grindskydd finns i två olika material, galon och nät. Galon-materialet är polstrat och väljs när patienten sparkar mot grinden. Nät-materialet väljs till patienter som sticker ut fötterna men inte sparkar. Nät är också ett luftigare material som ger en mindre instängd känsla i sängen.

Tillbehör som enbart går att förskriva i undantagsfall:

OBS Standardmadrass till förskriven säng är ett egenansvar för patienten.

Undantag görs för patienter som vårdas i livets slutskede, barn och madrass till bredare vårdsäng.

S-12604 Standardmadrass med hygiensöverdrag 90x200x12 cm kan förskrivas till patienter som vårdas i livets slutskede. Placeras direkt på sängbotten. Max brukarvikt 130 kg.

S-12604 kan även hyras av särskilt boende i samband med beställning av vårdsäng. Madrassen registreras som en komponent på vårdsängen.

Lågsäng Etude

Beställningsvara

Sesam-nr: 34799

Bäddmått: 90x200 cm

Brukarvikt: Max 165 kg

Leverantör: Invacare
www.invacare.se

Beskrivning:

Liggytan går att ställa i två olika höjder. Lägsta höjd 20 alt 27 cm, högsta höjd 60, alt 67 cm. Monteras vid leverans i önskat läge, ange lägsta höjd vid förskrivning. Integrerade grindar, individuellt bromsade hjul.

Obs viktigt att inte ställa grindarna snett. De är inte konstruerade för det och går lätt sönder.

Tillbehör: samma som ScanBed.

Vid förlängning behövs en förlängningsdel, S-35995 (10 cm) eller S-42516 (20 cm).

Sängar för tyngre användare

Qvintett large 105 cm

Beställningsvara

Sesam-nr: 35946

Bäddmått: 105x200 cm

Brukarvikt: Max 250 kg

Leverantör: ComfortSystem
www.comfortsystem.se

Beskrivning:

Bredare säng som klarar hög användarvikt. Integrerade grindar och centralbroms.

Säng Qvintett large finns även med bredden 120 cm, Sesam-nr 35954. För att förskrivning av denna krävs en kontakt med hjälpmedelskonsulent.

Bas madrasser för tyngre användare

Optimal 5zon

Beställningsvara

Sesam-nr: 43593

Mått: 105x200x14 cm

Brukarvikt: Max 180 kg

Leverantör: Care of Sweden
www.careofsweden.se

Optimal 5zon plus

Beställningsvara

Sesam-nr: 35953

Mått: 105x200x15 cm

Brukarvikt: Max 300 kg

Beskrivning:

Bas madrasser för tyngre användare som placeras direkt på sängbotten. Skumkärna med hygiensöverdrag.

Kan förskrivas i samband med bredare våldsäng.

Madras Optimal 5zon plus finns även med bredden 120 cm, Sesam-nr 35071. För att förskrivning av denna krävs en kontakt med hjälpmedelskonsulent.

Optimal Maxx

Utgången modell, förskrivs enbart vid tillgång på lagret.

Artikelnr: 33673

Mått: 105x200x15 cm

Brukarvikt: Max 180 kg

Leverantör: Care of Sweden
www.careofsweden.se

Beskrivning:

Basmadrass för tyngre användare som placeras direkt på sängbotten. Skumkärna med hygiensöverdrag.

Fallskyddsmattor

Hjälpmedelshandboken

Fallskyddsmatta

ISO-kod 18 33 90

Kriterier för förskrivning

Fallskyddsmatta används vid säng för att minska risk för skada i samband med fall.

Fallskyddsmatta kan förskrivas till patient med nedsatt gång-och/eller kognitiv förmåga, som trots att fallpreventiva åtgärder vidtagits, riskerar att falla ur eller vid säng/vårdsäng.

Förskrivare

Arbetsterapeut och fysioterapeut/sjukgymnast.

Kostnadsansvar

Ansvar 4 - regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilt boende.

Viktig information

Fallskyddsmatta kombineras med fördel med en extra låg vårdsäng och rörelse- eller sänglarm, till motoriskt oroliga patienter.

Observera att viss snubbelrisk kan förekomma vid användning av gånghjälpmedel på fallskyddsmatta

Fallskyddsmatta

Fallskyddsmatta

Lagervara

Sesam-nr: 43430

Längd: 180 cm

Bredd: 101,5 cm

Leverantör: Salubrius
www.salubrious.se

Beskrivning:

Transportväska ingår.